

Ks. Dariusz Nowomiejski
proboszcz parafii
pw. Narodzenia NMP i św. Sebastiana
w Krasieninie
21-025 Niemce

Znak:
IR.5144.24.1.2024.KTM1

Data:
2024-07-26

Sprawa: wydanie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytku wpisanym do rejestru.

Obiekt: ołtarz główny z XVII/XVIII w. z kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP i św. Sebastiana w Krasieninie, wpisane do rejestru zabytków ruchomych woj. lubelskiego pod numerem B/238 na podstawie decyzji KL.IV-5334/5/83 z 29 czerwca 1983 r. (poz. 1-1f wykazu stanowiącego załącznik do decyzji).

DECYZJA

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2 litera a, art. 7 pkt 1, art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 36a ust. 1, art. 37a ust. 1, art. 89 pkt 2, art. 93 ust. 1 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840), § 12. 1, 2 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz.U. z 2021 r., poz. 81) oraz art. 104 ustawy Kpa, po rozpatrzeniu wniosku złożonego 24 lipca 2024 r. przez ks. Dariusza Nowomiejskiego, proboszcza parafii rzymskokatolickiej pw. Narodzenia NMP i św. Sebastiana

Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków **orzeka:**

udzielić pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy ołtarzu głównym (ołtarz z XVII/XVIII w., tabernakulum z 2 poł. XVIII w., obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem w metalowej sukience z XVII/XVIII w., obraz Nawiedzenie NMP z 2 poł. XVIII w., obraz Wniebowzięcia NMP z 2 poł. XVIII w., obraz Zwiastowanie NMP z 2 poł. XVIII w., relikwiarze z 2 poł. XVIII w.) z kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP i św. Sebastiana w Krasieninie, w zakresie i w sposób określony w opracowaniu: „Ołtarz główny z kościoła parafialnego pw. św. Sebastiana w Krasieninie. Program prac konserwatorskich” autorstwa konserwatora dzieł sztuki Moniki Konkolewskiej z 20 lipca 2024 r.

- z wyłączeniem prac przy obrazie Najświętsze Serce Jezusa jako nie wpisanego do rejestru zabytków

z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków :

1. niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac,
2. prowadzenia prac konserwatorskich i restauratorskich przy przez osoby posiadające kwalifikacje, o których mowa w art. 37 a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
3. zobowiązania wnioskodawcy do przekazania Lubelskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków – imion, nazwisk i adresów osób, mających kierować pracami konserwatorskimi i restauratorskimi wraz z dokumentami potwierdzającymi posiadanie przez te osoby kwalifikacji, o których mowa w art. 37 a, ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, nie później niż w terminie 7 dni przed dniem rozpoczęcia robót budowlanych oraz prac konserwatorskich i restauratorskich,
4. prowadzenia dokumentacji przebiegu prac konserwatorskich i prac restauratorskich, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie do 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac. Dokumentacja winna być opracowana zgodnie ze standardem dokumentacji prowadzonych prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytkach ruchomych wpisanych do rejestru zabytków, zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 2 sierpnia 2018 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 81).

Pozwolenie jest ważne w terminie do: 30 grudnia 2025 r.

U z a s a d n i e :

Realizacja prac przy zabytkach wpisanych do rejestru wymaga uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Ołtarz główny z kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP i św. Sebastiana w Krasieninie jest zabytkiem ruchomym, stanowiącym element wyposażenia kościoła. Jest on wpisany do rejestru na podstawie wskazanej decyzji. Ołtarz - w latach 90.XX wieku - został przemalowany bez pozwolenia WKZ białą farbą, elementy snycerskie zostały przezłoczone „szlagmentalem”, który obecnie pociemniał i zmienił się kolorystycznie. Podkłady wykonano niestarannie, bez należytego opracowania powierzchni. Ponadto struktura ołtarza uległa rozluźnieniu, w związku z czym powstały szczeliny i zarysowania, widoczne są również ślady aktywnego żerowania drewnojadów. Obrazy Opisany w opracowaniu stan zachowania ołtarza uzasadnia podjęcie prac w zakresie wskazanym w programie prac konserwatorskich. Wykonanie zakresu prac wskazanych w opracowaniu programowym pozwoli na poprawę stanu technicznego i przywrócenie oryginalnej estetyki obiektów.

Warunki zawarte w niniejszej decyzji wynikają z Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do

rejestr zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz.U. z 2021 r., poz. 81).

Wobec powyższego należy orzec jak w sentencji.

P o u c z e n i e

Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r., poz. 840).

Na podstawie art. 127 § 1 i 2, art. 129 § 1 i 2 Kpa od decyzji niniejszej przysługuje odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji za pośrednictwem Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Na podstawie art. 127a Kpa stronie przysługuje możliwość zrzeczenia się praw do wniesienia odwołania od decyzji. Z chwilą doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Niniejsza decyzja zgodna jest z żądaniem strony, stąd też w oparciu o art. 130 § 4 Kpa podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania.

Załącznik: program prac

Otrzymują:

1. Adresat

2. a/a

Z-ca Lubelskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
B. Stolarz
mgr Barbara Stolarz

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTEKÓW
ul. Archidiakońska 4
20-113 Lublin
tel. 81 532-90-35, 81 532-59-37, 81 532-26-04

Stwierdzam, że decyzja stała się ostateczna
w dniu2024-07-29.....
i podlega wykonaniu
Lublin, dnia2024-07-29.....

Z up. Lubelskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

mgr inż. arch. Klaudia Zarzycka-Goliszek
Naczelnik Wydziału Inspekcji
Zabytków Nieruchomych

**OLTARZ GŁÓWNY Z KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO PW. ŚW. SEBASTIANA
W KRASIENINIE**

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Numer rejestru zabytków: B/238

Obiekt: ołtarz drewniany, przyścienny typu architektonicznego. W części środkowej retabulum obraz „Matka Boska z Dzieciątkiem”, zamiennie z „Najświęszym Sercem Jezusa”. Rama w otoczeniu obłoków, promieni i główek aniołków. Nad nią gołębica Ducha Świętego.

W zwieńczeniu trzy tonda z obrazami przedstawiającymi:

Zwiastowanie, Nawiedzenie i Wniebowstąpienie NMP w snycerskich ramach podtrzymywanych przez aniołki.

Powierzchnię ołtarza ozdabiają detale snycerskie: kampanulle, floratury, kapitele kompozytowe, ornamenty małżowinowe, muszla, wici akantowe, woluty, profilowane gzymsy.

Datowanie: XVII/XVIII w.

Materiał: w partii tła drewno gruntowane, malowane, elementy snycerskie złożone na poler i mat, obrazy olejne na płótnie, aniołki i główki polichromowane ze złoceniami i srebrzeniami.

Autor: nieznany

1.Stan zachowania

Ołtarz, obecnie pomalowany monochromatycznie na kolor tzw. „starej bieli” w oryginale posiadał „marmoryzację” w odcieniach zieleni. Podkład stanowiły grunty kredowo – klejowe położone na drewnie. Prawdopodobnie kolorystyka poszczególnych elementów składowych była zróżnicowana, co okaże się dopiero po zdjęciu warstw wtórnych.

Elementy snycerskie złożone na poler i mat zostały przezłożone w większości „szlagmetalem”, który pociemniał i zmienił się kolorystycznie. Podkłady wykonano niestarannie bez należytego opracowania powierzchni. Poszczególne elementy konstrukcyjne uległy rozluźnieniu w związku z czym powstały szczeliny i zarysowania.

Widoczne otwory w strukturze drewna i mączka świadczą o aktywnym żerowaniu drewnojadów.

Rzeźby pomalowano bez rozróżnienia waloru i podkreślenia plastyki.

Obrazy pociemniały, płótna utraciły naprężenie. Widoczne są liczne ubytki warstw malarskich i przetarcia. Werniksy o nierównomiernym połysku zacierają odbiór artystyczny obiektów.

Sukno tła obrazu Matki Boskiej z Dzieciątkiem wypłowiło, a wota zmatowiały.

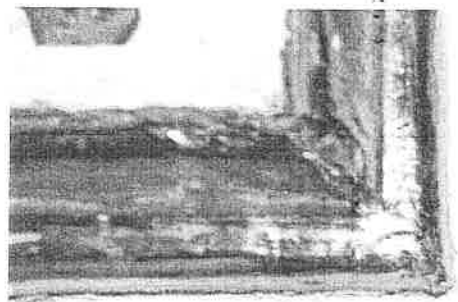
Ołtarz wymaga kompleksowych prac konserwatorskich, których celem będzie przywrócenie mu oryginalnego, historycznego wyglądu.

2. Program prac konserwatorskich

1. Demontaż obrazów i snycerki z powierzchni ołtarza, przewiezienie do pracowni w celu przeprowadzenia prac konserwatorskich.
2. Usunięcie wtórnych malatur z powierzchni ołtarza metodami chemicznymi i mechanicznymi.
3. Oczyszczenie powierzchni złożonych z wtórnych warstw pozłotniczych/szlagmetal, brąza/.
4. Reperacje podłoża, tzn. dezynfekcja struktury drewna, wzmocnienie podłoża drewnianego, uzupełnienia, fleki, w sytuacjach koniecznych wymiana fragmentów, uzupełnienia gruntów, złocenia na poler i mat i srebrzenia.
5. Rekonstrukcja kolorystyczna malatury ołtarzowej za pomocą punktowań scalających i rekonstrukcji na podstawie odkrytego oryginału/ marmoryzacja/.
6. Konserwacja obrazów na płótnie: oczyszczenie powierzchni, usunięcie wtórnych przemalowań i naprawek, uzupełnienie ubytków, poprawienie naciągu płótna /niewykluczona zmiana krosien/, punktowania, założenie werniksu końcowego satynowego.
7. Konserwacja rzeźb aniołków: oczyszczenie powierzchni z przemalowań, dezynfekcja i wzmocnienie struktury drewna, uzupełnienie gruntów i malatur, prace pozłotnicze /złoto płatkowe na poler i mat/.
8. Wymiana sukna wokół obrazu głównego, konserwacja koszulki metalowej i wizerunku Matki Boskiej z Dzieciątkiem, a także obrazu Najświętsze serce Jezusa.

9. Montaż wszystkich elementów składowych ołtarza.

Monika Konkolewska
PRACOWNIA
KONSERWACJI DZIEŁ SZTUKI
mgr Monika Konkolewska
20-111 Lublin, ul. Rynek 18 IIp.
NIP 712-00-78-178, Regon 430381408
tel. 502 705 894

20.09.2024